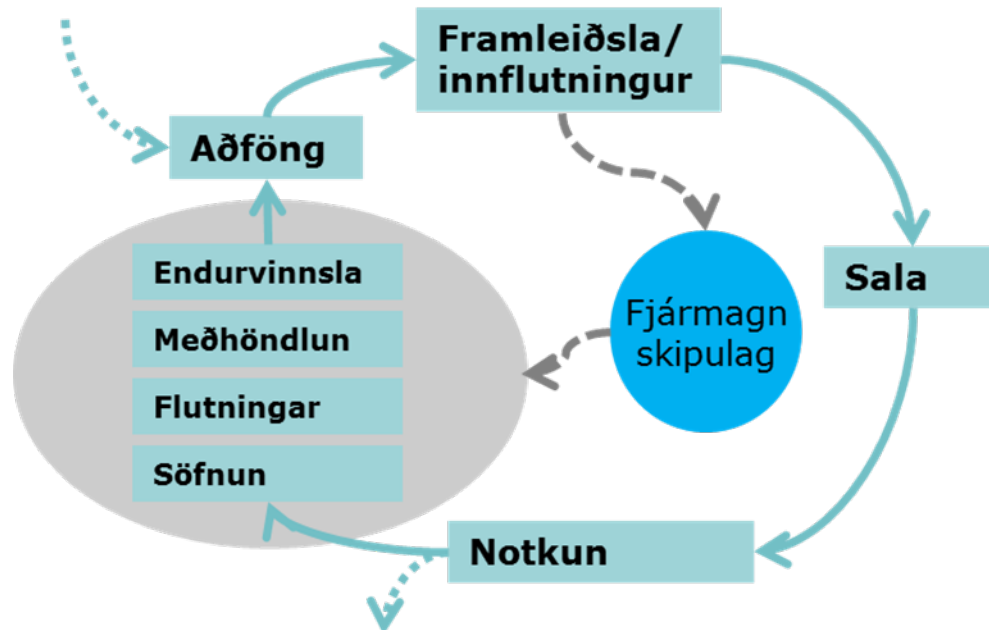

Úrvinnslusjóður
ársfundur
15. desember 2022
Grand Hótel

Úrvinnslusjóður

Vöruhringrás

Markmið

Skapa skilyrði fyrir myndun hringrásarhagkerfis með vörur og þjónustu til að stuðla að sjálfbærri auðlindanýtingu, draga úr myndun úrgangs og auka endurvinnslu hans.

Skapa hagræn skilyrði fyrir endurnotkun og endurvinnslu úrgangs og aðra endurnýtingu úrgangs með hliðsjón af umhverfislegum ávinningi, í þeim tilgangi að draga úr magni úrgangs sem fellur til og fer til endanlegrar förgunar og tryggja viðeigandi förgun spilliefna.

Úrvinnslusjóður

Lagaákvæði

Stofnun sem heyrir undir umhverfis- orku- og loftslagsráðuneyti

Umsýsla úrvinnslugjalds og ráðstöfun þess

Skilvirkt fyrirkomulag við úrvinnslu úrgangs með hagrænum hvötum

Stuðla að hringrásarhagkerfi

Hliðsjón af umhverfislegum ávinningi

Grundvallað á forgangsröðun við meðhöndlun úrgangs

Töluleg markmið um söfnun, endurvinnslu og endurnýtingu

Samningar um úrvinnslu úrgangs á grundvelli útboða eða verksamninga

Samráð við hlutaðeigandi aðila um atriði er þá varða

Stjórn skipuð af ráðherra eftir tilnefningum

Samtök iðnaðarins

Samtök verslunar og þjónustu

Félag atvinnurekenda

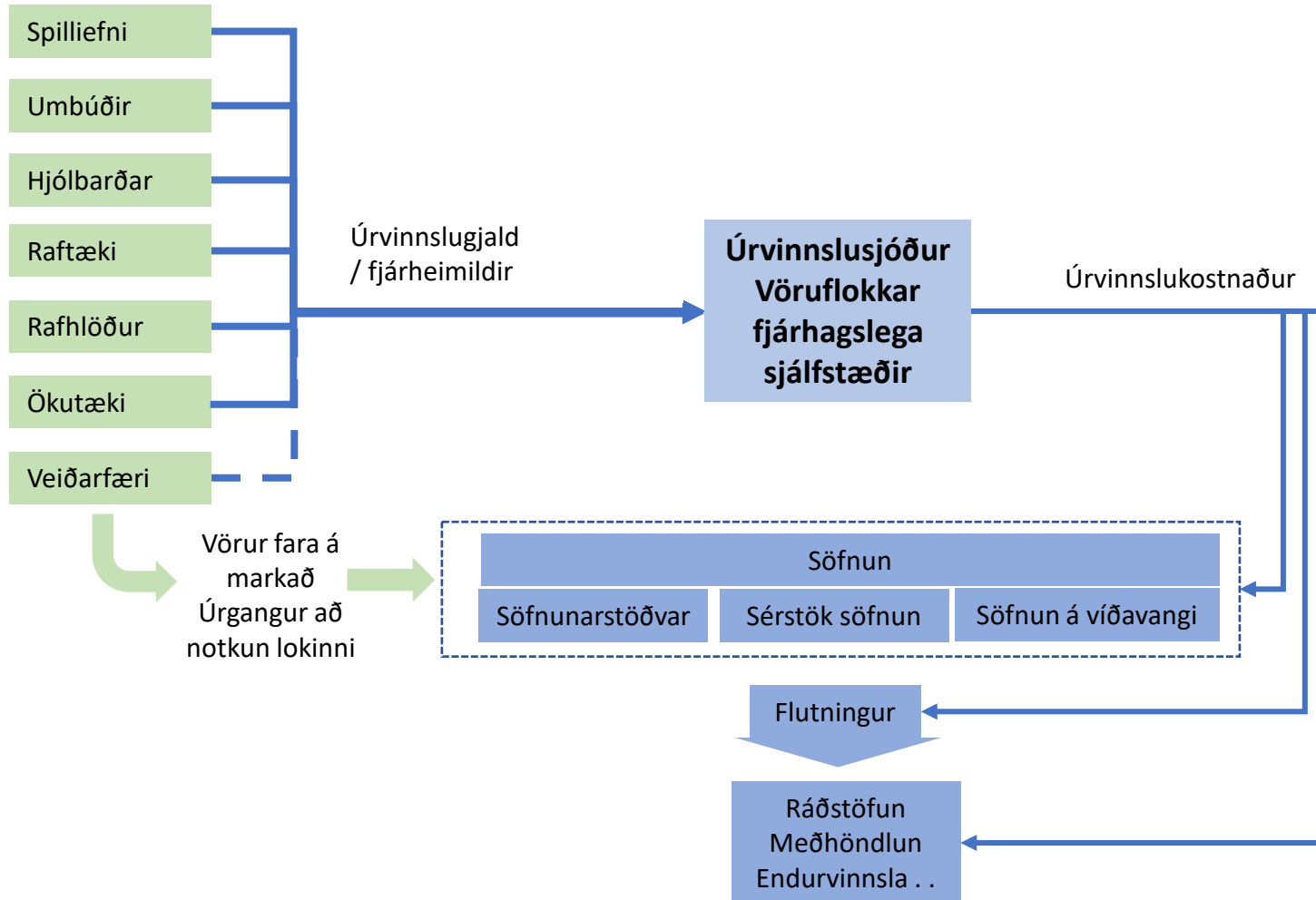
Samband fyrirtækja í sjávarútvegi

Sambandi íslenskra sveitarfélaga – tveir fulltrúar

Formaður án tilnefningar

Hagrænir hvatar - fyrirkomulag

Innflutningur og innlend framleiðsla

Kostnaður sundurliðaður á vöruflokka [kr/kg]

- Söfnun
- + Flutningur
- + Meðhöndlun og endurvinnsla
- + Umsjónarkostnaður
- + Annar kostnaður
- + Framlag í sjóð til að mæta sveiflum

Samtals kostnaður

$$\text{Úrvinnslugjald} = \text{Kostnaður} * \text{Skilahlutfall}$$

Skilahlutfall	Kostnaður við úrvinnslu [kr/kg]	Nauðsynlegt úrvinnslugjald [kr/kg]
21%	100	21
45%	100	45
65%	100	65

Hagrænir hvatar

Forsendur

Úrvinnslusjóður eignast aldrei úrganginn

Þjónustuaðilar semja við Úrvinnslusjóð á grundvelli skilmála sem gilda fyrir hvern vöruflokk

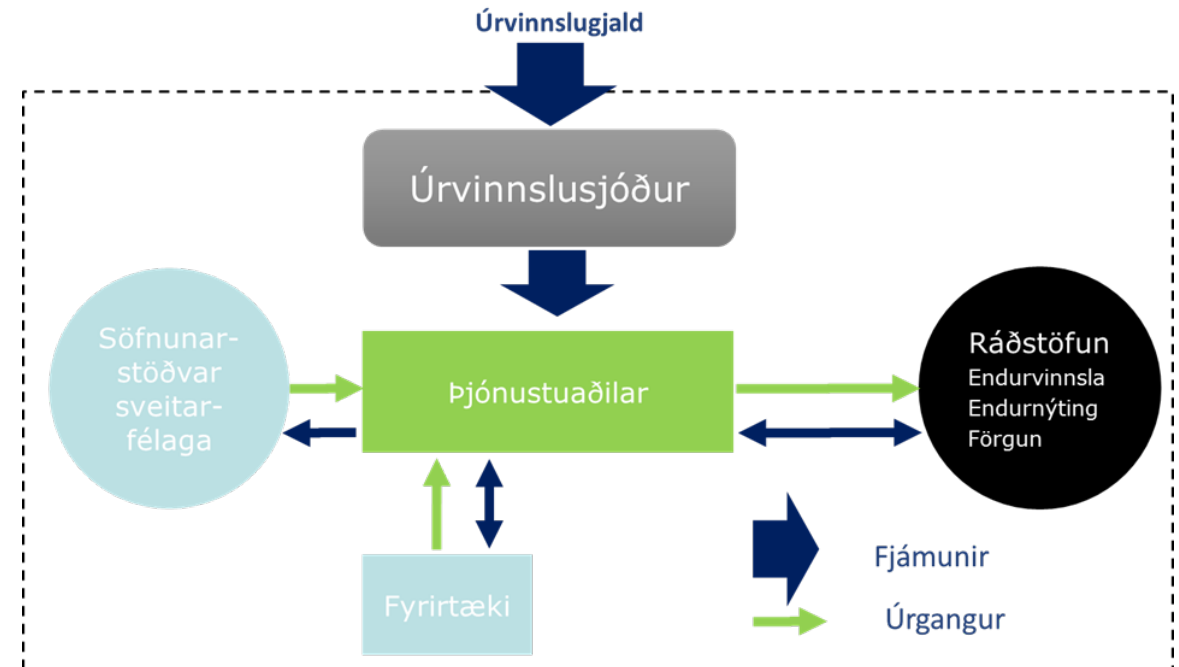
Þjónustuaðilum eru ekki tryggð viðskipti – samkeppni á úrgangsmarkaði

Ráðstöfunaraðilar sækja um að gerast aðilar að kerfinu á grundvelli skilmála fyrir hvern vöruflokk

Stjórn Úrvinnslusjóðs ákveður endurgjald og flutningsjöfnun

Við ákvörðun á endurgjaldi er tekið tillit til söluverðmætis úrgangsins á endurvinnslumörkuðum

Viðskiptalíkan

Ársreikningur Fjársýslu ríkisins fyrir Úrvinnslusjóð 2021

Lög um opinber fjármál

Tekjur á grundvelli fjárheimilda í fjárlögum

Ársreikningur endurspeglar ekki stöðu uppgjörsflokka sjóðsins.

Framsetning ársreiknings endurspeglar stöðu ríkisaðila í A-hluta í samræmi við ákvæði og reglur sem gilda um reikningsskil ríkisins.

Ný ákvæði um tekjur sjóðsins taka gildi 2023

Tekjur úrvinnslugjalds eru fjárveiting á grundvelli fjárheimilda sem nemur tekjuáætlun fjárlaga af úrvinnslugjaldi og endurmati á tekjuáætlun úrvinnslugjalds fyrra árs.

Stjórn Úrvinnslujóðs ákvað að ganga frá ársreikningi 2021 í ljósi þessara ákvæða

Álagt úrvinnslugjald →

Milljónir kr.	2021	2020	2019	2018
Tekjur	2.320	1.978	1.879	1.854
Gjöld				
Laun og launatengd gjöld	80	69	67	66
Annar rekstrarkostnaður	2.039	2.167	1.870	1.905
Afskriftir	1	1	1	1
Samtals gjöld	2.120	2.237	1.938	1.973
Afkoma fyrir fjármagnsliði	200	-259	-58	-119
Fjármagnsliðir	11	18	56	69
Afkoma ársins	211	-241	-2	-50
Eignir				
Fastafjarmunir	3	3	3	2
Veltufjarmunir	1.781	1.542	1.761	1.729
	1.784	1.545	1.763	1.731
Eigið fé og skuldir				
Eigið fé	1.348	1.137	1.378	1.380
Skuldir	436	408	385	350
	1.784	1.545	1.763	1.731

Ársreikningar fyrir árin 2018 - 2021

Úrvinnslugjald og fjárveitingar

	Árið 2018	Árið 2019	Árið 2020	Árið 2021
414243 - Úrvinnslugjöld, almenn, innflutningur	-1.533.199.755	-1.377.610.947	-1.527.933.161	-1.956.187.822
414245 - Úrvinnslugjald af ökutækjum	-154.072.945	-155.643.383	-383.206.255	-368.537.141
414244 - Úrvinnslugjöld, almenn, innl. framleiðsla	-92.858.631	-106.076.912	-83.346.064	-106.104.124
414247 - Endurgr.úrv.gj.v/notkunar í innlenda úrv.gj.skylda framl.	5.495.048	1.134.068	7.801.742	4.694.924
414248 - Endurgr. hluti úrv.gj.v/endurn. úrgangs (ákv. af Úrv.sj.)	8.874.964	2.532.205	1.078.588	0
Samtals tekjur vegna úrvinnslugjalda	-1.765.761.319	-1.635.664.969	-1.985.605.150	-2.426.134.163

Flokkun tekna

Úrvinnslugjöld vegna innfluttra vara	1.533.199.755	1.377.610.947	1.527.933.161	1.956.187.822
Úrvinnslugjöld vegna ökutækja	154.072.945	155.643.383	383.206.255	368.537.141
Úrvinnslugjöld vegna innlendra framleiðslu	78.488.619	102.410.639	74.465.734	101.409.200
Samtals tekjur vegna úrvinnslugjalda	1.765.761.319	1.635.664.969	1.985.605.150	2.426.134.163

Tekjufærsla fjárveitinga

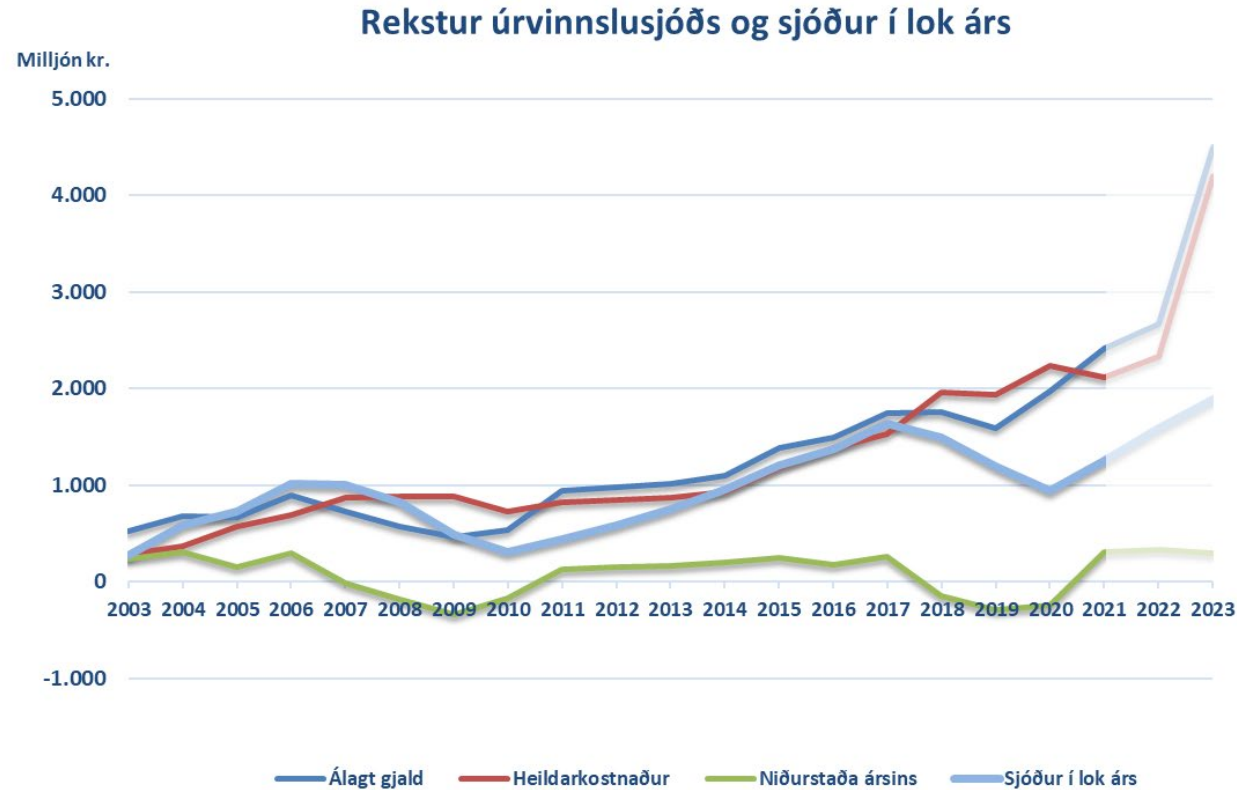
Fjárheimild ársins 110 Úrvinnslusjóður	1.782.000.000	1.808.000.000	1.906.000.000	2.248.200.000
Fjárheimild ársins 101 Almennur rekstur	72.000.000	72.000.000	72.000.000	72.000.000
Samtals fjárheimild	1.854.000.000	1.880.000.000	1.978.000.000	2.320.200.000

Mismunur á milli ára úrvinnslugjald og fjárveiting
Uppsafnaður mismunur frá 2017

88.238.681	244.335.031	-7.605.150	-105.934.163
-149.287.430	95.047.601	87.442.451	-18.491.712

Upplýsingar frá Fjársýslu ríkisins

Rekstur úrvinnslusjóðs og áætlun

Hækkun og ný álagning úrvinnslugjalds 2023

Sérstök Söfnun

Glerumbúðir	125 m.kr.
Málmumbúðir	50 m.kr.
Viðarumbúðir	20 m.kr.
Pappír- og pappaumbúðir	500 m.kr.
Plastumbúðir	815 m.kr.
Umbúðir	1.510 m.kr.

Drifrafhlöður	83 m.kr.
Ökutæki	300 m.kr.
Plastvörur	20 m.kr.
Olíuvörur	48 m.kr.
Varnarefni	4 m.kr.

Samtals

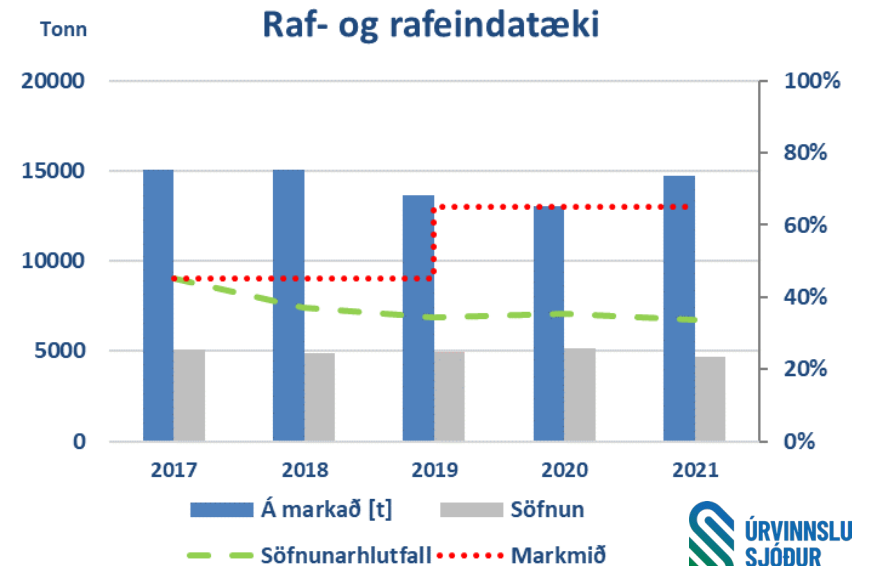
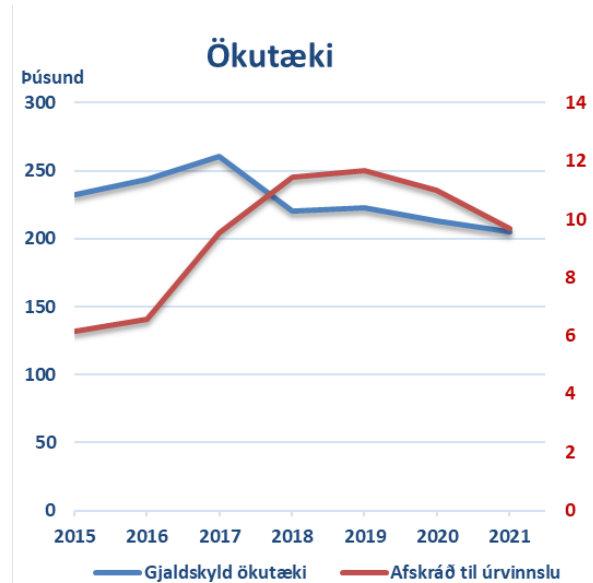
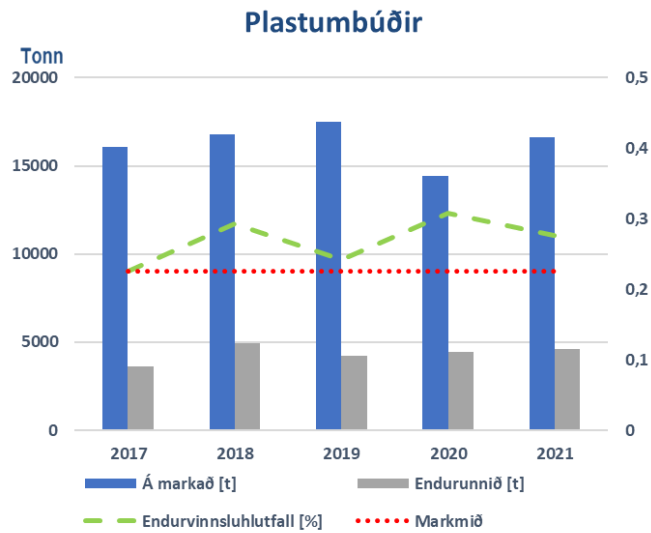
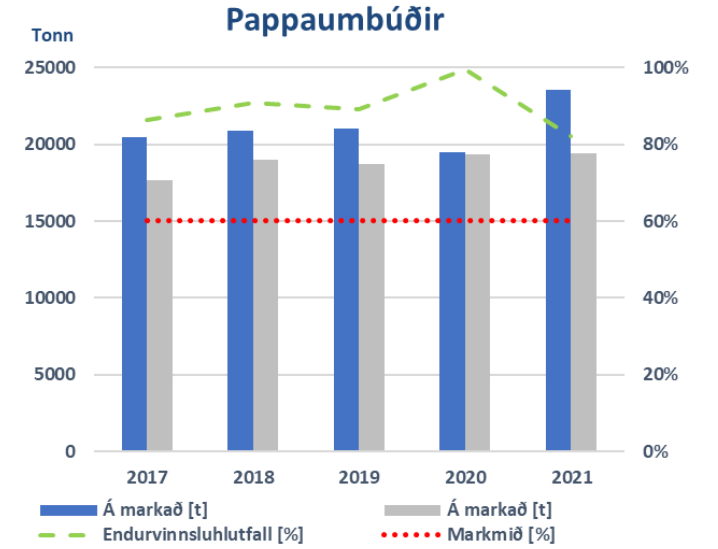
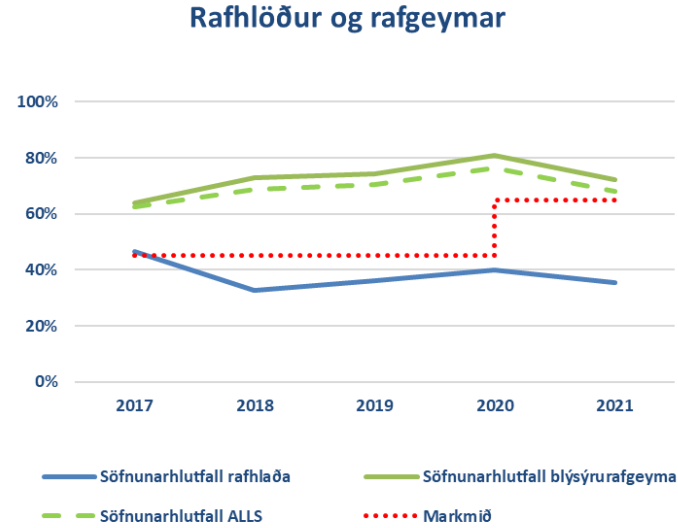
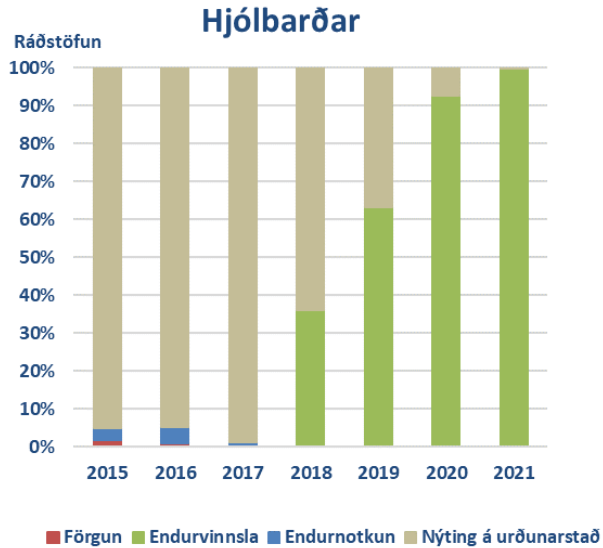
1.965m.kr.

Úrvinnslukostnaður 2023

Stærsti hluti hækkunar álagningar og aukins kostnaðar er vegna sérstakrar söfnunar.

Nokkrir vöruflokkar

Stjórnsýsluúttekt ríkisendurskoðanda

Alþingi samþykkti þann 31. maí 2021, á grundvelli laga nr. 46/2016 um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga, að óska eftir skýrslu frá ríkisendurskoðanda um starfsemi Úrvinnslusjóðs. Ríkisendurskoðandi varð við þeirri beiðni og hóf úttekt í lok september sama ár. Skýrsla ríkisendurskoðanda var birt í ágúst 2022.

Í skýrslunni verði m.a. fjallað um:

- ársskýrslur sjóðsins síðustu fimm ár, hvar megi nálgast þær og hvers vegna þær hafi ekki verið gerðir opinberar, hvaða reglur gildi um greiðslur úr sjóðnum og hvaða annað mat fari fram við ákvörðun um hvert greiða skuli úr sjóðnum,
- greiðslur úr sjóðnum síðustu fimm ár og hvaða fyrirtæki hafi fengið hæstar greiðslur á tímabilinu,
- hvort Úrvinnslusjóður gangi úr skugga um það hjá viðtakendum greiðslna hvert efnin fari sem greiddur er kostnaður fyrir og hvort við taki vottuð endurvinnsluferli, raunveruleg endurvinnsla eða önnur viðurkennd ferli áður en greitt er úr sjóðnum,
- hvort Úrvinnslusjóður fylgi því eftir með öðrum hætti að allar greiðslur úr sjóðnum hafi verið í samræmi við ráðstöfun og þau lögmætu markmið sem að er stefnt, með það að markmiði að koma í veg fyrir ofgreiðslur úr sjóðnum.

Stjórnsýsluúttekt ríkisendurskoðanda

Tillögur til úrbóta:

1. Styrkja þarf starfsemi Úrvinnslusjóðs Lokið er þarfagreiningu á starfsemi, ný störf skilgreind og auglýst, endurskoðun skilmála, innleiðing stafrænnar þróun og fleiri verkefni í ferli.
2. Bæta þarf eftirlit með innheimtu úrvinnslugjalds Skatturinn innheimtir úrvinnslugjald og fer með eftirlit með innheimtunni. Óskað hefur verið eftir milligöngu ráðuneytisins að koma á víðtækara samstarfi milli Úrvinnslusjóðs og Skattsins um álagningu og eftirlit.
3. Endurskoða þarf tollskrá Tollskrá er á ábyrgð fjármála- og efnahagsráðuneytis og Skattsins. Endurskoðaðir viðaukar við lög um úrvinnslugjald eru í frumvarpi um breytingu á lögum um úrvinnslugjald.
4. Sannreyna þarf endanleg afdrif úrgangs Sjá næstu glæru varðandi endanlega ráðstöfun plasts árið 2021.
5. Stuðla þarf að aukinni endurvinnslu innanlands Endurgjald fyrir innlenda endurvinnslu á heyrúlluplasti hækkaði 2021 og flutningsjöfnun breytt á miðju ári 2022 og tekur nú mið af innlendri endurvinnslu. Þessar breytingar verða tilkynntar til ráðuneytisins.
6. Efla þarf stuðnings ráðuneytis og eyða ágreiningi -

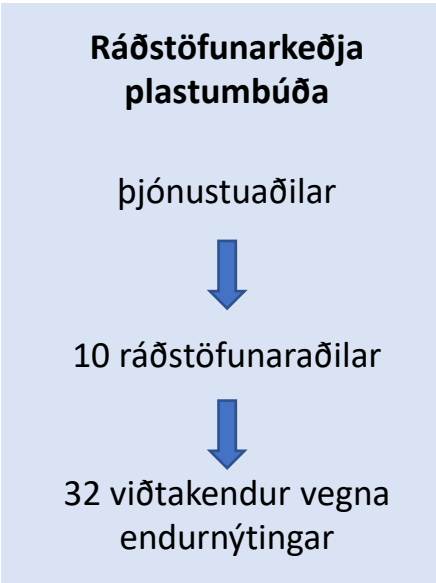
Unnið er samkvæmt tímasettri úrbótaáætlun að tillögum sem snúa beint að Úrvinnslusjóði, sem stjórn hefur staðfest. Áætlunina má finna á heimasíðu sjóðsins.

Sannreyna þarf afdrif úrgangs Plastumbúðaúrgangur 2021

Tegund umbúða	Ráðstöfunaraðili	Land	Ráðstöfun	Viðtakandi	Land						
Heyrúllu- plast	Daily Plastics B.V.	Holland	Endurvinnsla								
	Norðurá	Ísland	Urðun								
	Peute Recycling B.V.	Holland	Til endurvinnslu	Wanzida	Pólland						
				JS Poly	Malasía						
	Pure North Recycling	Ísland	Endurvinnsla								
Somex Sp.z.o.o.	Holland	Endurvinnsla									
Plast- umbúðir	Compsoil A/S	Danmörk	Endurvinnsla								
	Daily Plastics B.V.	Holland	Til endurvinnslu	Compra	Pólland						
				HaiPong Rubber	Víetnam						
				Plus one Recycle Sdn. Bhd.	Malasía						
				Rymoplast Rommel	Belgía						
				JM Trade	Pólland						
				Poppelmann Gmbh	Þýskaland						
				KRN Recycling	Holland						
				Rymoplast Lichtenvoorde	Holland						
				RCS Rowstoffverwertung	Þýskaland						
				Prezero	Þýskaland	Til endurvinnslu	F.K.R.	Þýskaland			
							Hahn	Þýskaland			
							Sky plastic	Austurríki			
	TM	Þýskaland									
	PEG	Þýskaland									
	PURUS	Þýskaland									
	Prezero	Þýskaland	Til orkuvinnslu	Voigt Plastic	Þýskaland						
				PEG	Þýskaland						
				Pure North Recycling	Ísland	Endurvinnsla					
							Stena Recycling	Svíþjóð	Til endurvinnslu	Veolia Polymers	Holland
										PRH/Rodepa Plastics	Þýskaland
										PRH/ALBA Recycling	Þýskaland
										PRH/Fränkische Rohrwerke	Þýskaland
										Reelab Gislaed	Þýskaland
										Novoplast	Þýskaland
										PRH/Euro-Box	Þýskaland
										PRH/Ewenes	Þýskaland
PRH/Texplast										Þýskaland	
Ekotechnology	Pólland										
Stena Recycling	Svíþjóð	Til orkuvinnslu	Fiskeby Board	Svíþjóð							
Swerec AB	Svíþjóð	Til endurvinnslu	Veolia Polymers	Holland							
			Pebo S.P.A.	Ítalía							
			PRH Poly Recycling Hamborg	Þýskaland							
Swerec AB	Svíþjóð	Til orkuvinnslu	HC Miljö	Svíþjóð							

Ekki hefur verið greitt endurgjald vegna urðunar á heyrúlluplasti síðan 1. mars 2022

Frá og með 1. júlí 2021 hefur allt heyrúlluplast verið endurunnið innan Evrópu

Stórsekkir og hart plast var flutt til endurvinnslu í Malasíu og Víetnam árið 2021. Unnið er að því að tryggja endurvinnslu innan Evrópu.

Starfshópur ráðherra um stöðu framlengdrar framleiðendaábyrgðar

- Meta árangur kerfis sem Úrvinnslusjóður byggir á
- Kortleggja kosti og galla núverandi kerfis
- Samanburður við fyrirkomulag hjá nágrennanþjóðum
- Meta hvort kerfið styðji nægilega við innleiðingu hringrásarhagkerfisins og markmkið laga um úrvinnslugjald

Tillögur

Gegnsæ starfsemi Úrvinnslusjóðs

- Bætt úrgangstölfræði
- Upplýsingar um greiðendur úrvinnslugjalds
- Birting gagna í stafrænni upplýsingagátt

Úrvinnslusjóður sem þátttakandi í uppbyggingu hringrásarhagkerfis

- Skilvirkari beiting hagrænna hvata
- Auknar úrgangsforvarnir og fræðsla
- Nýsköpun og þekkingarsköpun
- Greiðsla raunkostnaðar

Athugun á nýjum leiðum við innheimtu úrvinnslugjalds

- Afsláttur frá fullu úrvinnslugjaldi útfærður með skilagreinum
- Innheimta úrvinnslugjalds í verslunum
- Innheimta úrvinnslugjalds með skilagreinum

Hugmyndir um kerfislegar breytingar

- Samningar milli Úrvinnslusjóðs og framleiðenda
- Aðkoma þriðja aðila
- Breytingar á stjórn Úrvinnslusjóðs
- Framleiðendur og innflytjendur taki við framkvæmd framlengdrar framleiðendaábyrgðar

Stjórn Úrvinnslusjóðs hefur ekki fjallað um skýrsluna

Hlutverk framleiðenda í hringrásarhagkerfi

Skýrsla starfshóps um stöðu framlengdrar framleiðendaábyrgðar á Íslandi

Ný álagning úrvinnslugjalds árið 2023

Álagning á gler-, málm- og viðarumbúðir og hækkun á pappa og plastumbúðum vegna sérstakrar söfnunar

Meginreglan er að innflytjandi gefur upp magn umbúða en getur stuðst við reiknilíkan sbr. viðauka XVIII og gefur þá upp meginefni söluumbúða

Drifraflöður

Álagning á drifraflöður í farartækjum, s.s. bílar, hjól, hlaupahjól
Innflytjandi gefur upp þyngd drifraflöðu við innflutning á rafbílum

Ökutæki

Álagning á ökutæki við nýskráningu vegna úrvinnslu ökutækja
Álagning á ökutæki til að standa undir skilagjaldi og umsýslu þess
Lagt á sömu ökutæki og eru gjaldskyld skv. lögum um bifreiðagjald

Tilteknar einnota plastvörur m.a. vegna söfnunar á víðavangi, fræðslu og forvarna

Einnota götumál, blautþurrkur, blöðrur, tóbakssíur og tóbaksvörur með síum

Umbúðir úr plasti og plasthúðuðum pappa um matvæli sem neyta má beint úr umbúðum sem hugsanlega enda sem rusl á víðavangi, plastpokar < 50 míkron ofl.
Ómögulegt reyndist að tilgreina umbúðir sem falla hér undir eftir tollskrárnúmerum

Veiðarfæri sem innihalda plast
Samningur um veiðarfæri úr gerviefnum frá árinu 2005

Álagning skv. fjárlagafrumvarpi

umbúðir úr gleri og málm 25 kr./kg
umbúðir úr við 10 kr./kg
pappírs- og pappaumbúðir hækkar úr 22 kr./kg í 42 kr./kg
plastumbúðir hækka úr 30 kr./kg í 82 kr./kg

Drifraflöður 20 kr./kg
Fast gjald á drifraflöður í léttum tækjum 500 kr./tæki

við nýskráningu ökutækis 15.000 kr./ökutæki óháð orkugjafa
Óbreytt gjald 900 kr. greitt 2 x á ári v. skilagjalds samhliða bifreiðagjaldi
Skilagjald hækkar úr 20.000 í 30.000 kr.

Álagning við innflutning 27 kr./kg

Kostnaði deilt á plastumbúðir og að hluta á pappa

Nýr samningur Úrvinnslusjóðs, SFS og veiðarfæragerða frá okt. 2021. Er til staðfestingar hjá ráðherra

Ný álagning úrvinnslugjalds 2023 - Áætlun um hækkun fjárheimilda

Áætluð hækkun fjárheimilda árið 2023

Glerumbúðir	125 m.kr.	1.510 m.kr.	Ný álagning á umbúðir úr gleri, málm og við Hækkun álagningar á umbúðir úr pappír, pappa og plasti vegna hærri tilkostnaðar við sérstaka söfnun
Málmumbúðir	50 m.kr.		
Viðarumbúðir	20 m.kr.		
Pappírs- og pappaumbúðir	500 m.kr.		
Plastumbúðir	815 m.kr.		
Drifrafhlöður	83 m.kr.	403 m.kr.	Ný álagning á drifrafhlöður, ökutæki og tilteknar einnota plastvörur
Ökutæki	300 m.kr.		
Plastvörur	20 m.kr.		
Olíuvörur	48 m.kr.	52 m.kr.	Hækkun álagningar á olíuvörur og varnarefni vegna aukins kostnaðar við söfnun og úrvinnslu
Varnarefni	4 m.kr.		
Samtals	1.965 m.kr.		

Álagt úrvinnslugjald var 2,5 ma.kr. árið 2021

Áætlað er að álagt úrvinnslugjald verði 2,6 ma.kr. árið 2022

Áætlað er að álagt úrvinnslugjald og skilagjald ökutækja verði 4,7 ma.kr árið 2023

Prepaskipt úrvinnslugjöld

Úrvinnslugjald er skattur.

Um að ræða þrepaskipta skattheimtu sem þarfnast nánari útfærslu í lögum.

Í ljósi þessa þarf að útfæra í lögum um úrvinnslugjald;

- Kröfur sem vörur og umbúðir þurfa að uppfylla,
- hvaða gögn nægi til að staðfesta að kröfur séu uppfylltar og
- hver staðfestir það.

Mikilvægt er að þessar kröfur séu í takt við það sem er að gerast í Evrópu þannig að það sé gagnkvæm viðurkenning á staðfestingum innan EES.

Í núverandi álagningu er þrepaskipting í gjaldi á rafhlöður. Þessi þrepaskipting er útfærð með uppskiptingu á tollskrá.

Þessi aðferð er talin ófær fyrir allar vörur og umbúðir.

Við 3. gr. laga um úrvinnslugjald bætist eftirfarandi málslíður 1. janúar 2023:

Úrvinnslugjald á vörur skal almennt vera þrepaskipt þannig að tekið sé tillit til endingar þeirra, möguleika á viðgerðum, endurnotkun og endurvinnslu og innihalds hættulegra efna.

Til skoðunar er hjá Úrvinnslusjóði að myndaður verði starfshópur til að skoða framkvæmd í nágrennalöndum og gera tillögu um innleiðingu hér á landi. Taka þarf mið af því að úrvinnslugjald er skattur sem Skatturinn innheimtir.

Fullnægjandi gögn vegna endanlegrar ráðstöfunar sbr. 15. gr. og endurskoðun skilmála

2. mgr. 15. gr. laga um úrvinnslugjald:

Úrvinnslusjóður ... með hliðsjón af umhverfislegum ávinningi og leggja til grundvallar forgangsröðun við meðhöndlun úrgangs, sbr. 7. gr. laga um meðhöndlun úrgangs sem og 1. gr. laga þessara. ... Úrvinnslusjóður skal tryggja að fullnægjandi gögn varðandi ráðstöfun úrgangs liggi fyrir áður en greiðslur eru inntar af hendi til samningsaðila Úrvinnslusjóðs.

Núverandi kröfur eru að þjónustuaðilar skila afriti af útflutningspappírnum og staðfestingu á móttæknu magni frá ráðstöfunaraðila.

Úrvinnslusjóður hefur aflað upplýsinga um endanlega ráðstöfun í samstarfi við þjónustuaðila, ráðstöfunaraðila og framleiðendaábyrgðarkerfi í Evrópu.

Núverandi endurgjald tekur mið af úrgangspýramídanum s.s. fyrir hjólbarða og plastumbúðir. Hærra endurgjald er fyrir endurvinnslu en aðra endurnýtingu. Þetta verður innleitt fyrir endurgjald í fleiri vöruflokkum, eftir því sem við á.

Í samstafi við Consensa er unnið að endurskoðun skilmála og gerð nýs sniðmáts sem samningar milli þjónustuaðila og Úrvinnslusjóðs byggja á.

Úr lögfræðialiti sem Landslög unnu fyrir Úrvinnslusjóð:

Ekki ófullnægjandi innleiðing.

Það uppfyllir kröfur um að afla gagna í samræmi við úrgangspýramídan áður en greiðslur eru inntar af hendi en þó með þeim fyrirvara að slíkar viðbótar-skyldur séu ekki of umfangsmiklar og flóknar eða hafi áhrif á skilvirkni.

Úrgangspýramídan ræður. Ef vikið frá honum þarf vistferilsgreiningu.

Niðurstaða álitsins er að þegar val á ráðstöfunarleið byggir á forgangsröðun úrgangspýramídan á ekki að þurfa að óska sérstakra gagna sem sýna fram á umhverfislegan ávinning af umræddri ráðstöfun, þar sem slíkt mat er innbyggt í meginreglu 1. mgr. 7. gr. laga nr. 55/2003, um meðhöndlun úrgangs, um forgangsröðun við meðhöndlun úrgangs. Hins vegar ef Úrvinnslusjóður hyggst nýta heimild til frávika frá úrgangspýramídanum er það eingöngu heimilt á grundvelli vistferilssjónarmiða.

Nefndarálit er mikilvægt en það gengur ekki framur lagatextanum sjálfum. Það á ekki að útiloka aðila frá úrgangspýramídanum með því að raða ráðstöfunaraðilum innan hans.

Stjórn Úrvinnslusjóðs metur hvað eru fullnægjandi gögn.

Matið sjálf um fullnægjandi gögn er í höndum Úrvinnslusjóðs.

Sérstök söfnun - forsendur

Aðskilin söfnun pappa- og plastumbúða við heimili
Gler- og málmumbúðum má safna í grenndargáma og á söfnunarstöðvum

Sveitarfélög útfæra sérstaka söfnun. Úrvinnslusjóður kemur með fjármagn

Mat á kostnaði sveitarfélaga vegna sérstakrar söfnunar nær til söfnunar, íláta, aðstöðusköpunar og annars kostnaðar - umsjón og kynningar

Heimasöfnun miðar við tvær 240L tunnur (pappi og plast) sem eru tæmdar á 4 vikna fresti.

Söfnun: Kostnaður við söfnunarbíl, fjöldi íláta og áætluð heildarsöfnun

Ílát: Kostnaður við ílát, endingartími, áætlað magn

Aðstaða: 10% af kostnaði við söfnun og ílát

Annar kostnaður s.s. umsjón og kynning: 3% af kostnaði við söfnun og ílát

Greiðslum er skipt eftir landssvæðum sem skilgreind eru með pósnúmerum:

- Höfuðborgarsvæðið
- Annað þéttbýli – kaupstaðir og byggðakjarnar > 150 íbúar
- Dreifbýli – byggðakjarnar < 150 íbúar

Starfshópur sem hefur m.a. það verkefni að fara yfir gögn um raunkostnað á næsta ári við sérstaka söfnun og forsendur og greiðslur Úrvinnslusjóðs

Dæmi um forsendur: Pappaumbúðir á höfuðborgarsvæðinu

Söfnun

- Söfnunarbíll og mannskapur	320.000 kr./dag
- Tæmingar	800 tunnur/dag
- Söfnun eftir daginn	6 tonn eða 7,5 kg/tunnu
Kostnaður við söfnun	53 kr./kg

Ílát

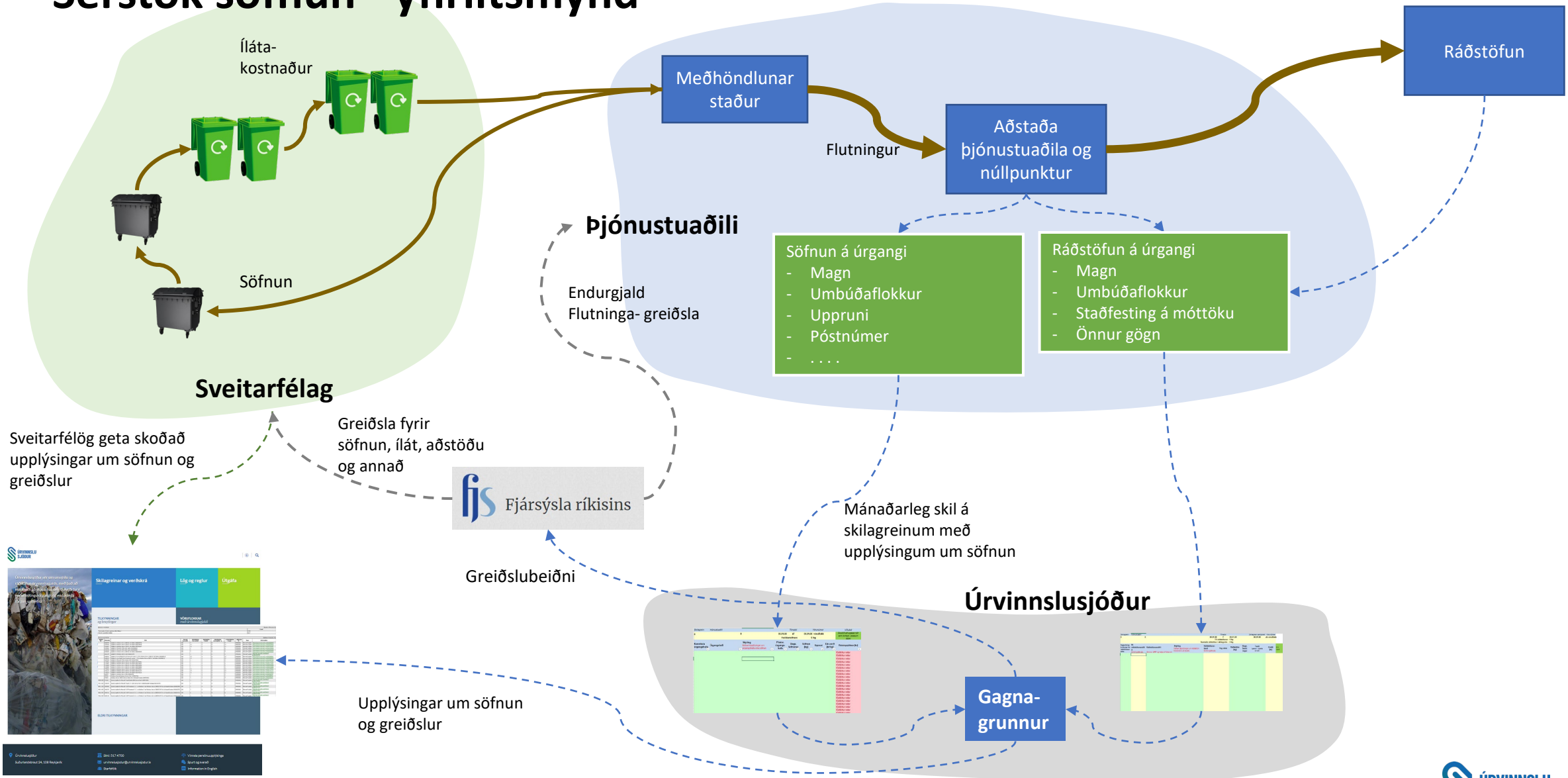
- Tunnukostnaður	7.500 kr./tunnu
- Endingartími	10 ár og tunnur tæmdar 13 sinnum á ári
Kostnaður við tunnur	11 kr./kg

Annað 3% af söfnun og ílátum 2 kr./kg

Samtals 66 kr./kg

Greiðsla fyrir sérstaka söfnun fer til sveitarfélaga sem greiða þjónustuaðilum

Sérstök söfnun - yfirlitsmynd

Dæmi um greiðslur fyrir sérstaka söfnun umbúða

Heimasöfnun

Svæði	Pappi	Plast	Pappi og plast
Höfuðborgarsvæðið	66	141	52
Annað þéttbýli	99	199	74
Dreifbýli	189	377	141

Höfuðborgarsvæðið

Uppruni	Pappi	Plast
Heimasöfnun	66	141
Grenndargámar	31	131
Söfnunarstöðvar	12	25

Grenndargámar

Svæði	Pappi	Plast	Gler	Málmar
Höfuðborgarsvæðið	31	131	31	58
Annað þéttbýli	46	185	48	87
Dreifbýli	46	185	48	87

Upphæðir í kr./kg

Höfuðborgarsvæðið

Annað þéttbýli – kaupstaðir og byggðakjarnar > 150 íbúar

Dreifbýli – byggðakjarnar < 150 íbúar

Ökutæki

Úrvinnslugjald - skilagjald

Núverandi úrvinnslugjald sem innheimt er samhliða bifreiðagjaldi á aðeins að standa undir skilagjaldi og umsýslu.

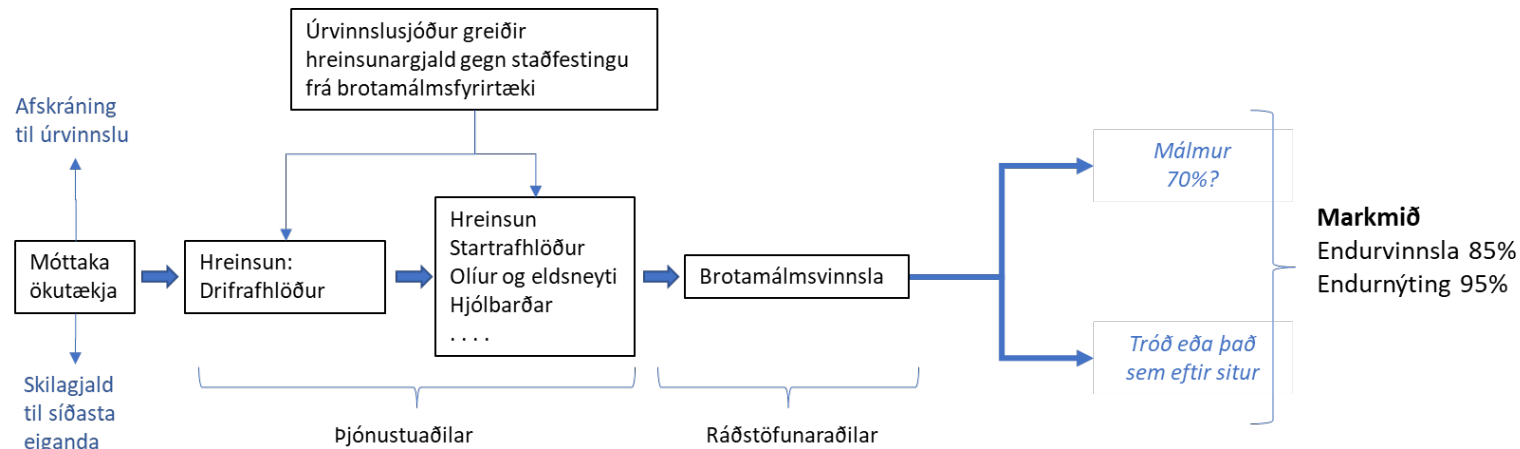
Skilagjald hækkar úr 20.000 kr. í 30.000 kr.
Engin breyting á upphæð úrvinnslugjalds

Úrvinnslugjald - úrvinnsla

Lagt verður úrvinnslugjald á ökutæki við nýskráningu.
Gjaldið á að standa undir hreinsun á ökutækjum, s.s. olíur, startrafhlöður, drifrafhlöður, hjólbarðar.

Úrvinnslugjald verður 15.000 kr./ökutæki óháð orkugjafa

Óbreytt fyrirkomulag við móttöku og úrvinnslu ökutækja og mat á endanlegri ráðstöfun fyrsta hálfra árið 2023

Tilteknar einnota plastvörur

Einnota götumál, blautpurkur, blöðrur, tóbakssíur og tóbaksvörur með síum. Umbúðir úr plasti og plasthúðuðum pappa um matvæli sem neyta má beint úr umbúðum sem hugsanlega enda sem rusl á víðavangi, Plastpokar < 50 míkron ofl. - Veiðarfæri sem innihalda plast (Í nýjum samningi Úrvinnslusjóðs við SFS og veiðarfæragerðir eru ákvæði um hreinsun og fræðslu)

Söfnun úr ruslabiðum og á víðavangi, skipulögð af opinberum yfirvöldum

Mat á umfangi rusls í biðum og á víðavangi

Kannanir í Evrópu benda til að rusl á víðavangi sé um 10+ kg/íbúa.

Í könnun sem gerð var í Austurríki 2021 er metið að hlutur einnota plastvara sé um 10% og skiptist nokkuð jafnt í einnota plastflöskur sem hér eru með skilgjaldi og aðrar einnota plastvörur.

Ísland m.v. yfirfærðar upplýsingar frá Austurríki

Rusl á víðavangi: 10+ kg/íbúa.

Hlutur tiltekinna einnota plastvara 5% eða um 0,5+ kg/íbúa.

Heildarmagn um 180+ tonn.

Fræðslu- og forvarnastarf

Stefnumótun og samræming á fræðslu og forvarnastarfi

Umhverfisstofnun leiðir samstarf sveitarfélaga, Úrvinnslusjóðs, Endurvinnslunar o.fl. aðila um samræmda upplýsingagjöf og fræðslu í úrgangsmálum.

Fræðslu og upplýsingastarf Úrvinnslusjóðs mun byggja á þessu starfi.

Til skoðunar hjá Úrvinnslusjóði að byggja greiðslur fyrir söfnun úr ruslabiðum og á víðavangi á skilagreinum um söfnun - svipað og fyrirhugað fyrirkomulag við greiðslur fyrir sérstaka söfnun

Takk fyrir